

Forslag om å oppheve serveringsloven

Actis – Rusfeltets samarbeidsorgan er sterkt kritisk til forslaget om å oppheve serveringsloven (lov av 13. juni 1997 nr. 55 om serveringsvirksomhet). Serveringsloven er viktig fordi den forebygger at kriminelle og useriøse aktører etablerer seg i bransjen, samtidig som den gir kontrollmyndigheten hjemler for å luke ut kriminelle og useriøse drivere.

Vil øke problemene i en allerede belastet bransje

Ifølge Damvadrappporten har spesielt utelivsbransjen et stort innslag av kriminalitet. Actis mener at en oppheving av serveringsloven vil bidra til å forsterke problemene knyttet til useriøse aktører i denne bransjen, og det vil gå ut over de seriøse aktørene, arbeidstakere og føre til et mer utrygt uteliv. Det er politikernes oppgave å legge til rette for et uteliv som begrenser fyll og bråk gjennom klare og gode regler, kontroll og samarbeid med bransjen. Da er ikke oppheving av serveringsloven et godt tiltak.

Politiet i både Bergen og Oslo melder at serveringsloven er et av deres viktigste virkemidler i arbeidet for et trygt uteliv. Politiet i Bergen stengte tidligere i år 19 serveringssteder på grunn av manglende serveringsbevilling. Flere av serveringsstedene som ble stengt hadde en prising av sine varer som var konkurransevridende ovenfor de aktørene som drev lovlig. Også i Oslo er det flere konkrete eksempler på at utesteder er blitt varig stengt som følge av bruk av bestemmelsene i serveringsloven. Dersom vi fjerner serveringsloven, vil det bli vanskeligere for politiet å gripe inn i slike tilfeller, og resultatet vil bli en bransje preget av store utfordringer knyttet til kriminalitet og useriøse aktører.

Departementet skriver at den øvrige lovgivningen dekker det som bør reguleres ved drift av serveringssteder, men en oppheving av serveringsloven vil føre til at man mister muligheten til å se lovbrudd på de ulike områdene (altså lowerk knyttet til alkohol, servering, drift osv) i sammenheng – noe som har vært svært viktig for å rydde opp i bransjen.

Viktig for å forebygge kriminalitet i bransjen

Serveringsloven er viktig fordi den sikrer forsvarlig drift av serveringssteder, gjennom å stille krav til kunnskap om lovverk og om plettfri vandel for å kunne etablere seg i bransjen.

Som departementet skriver, er serveringsnæringen en næring som er utsatt for kriminalitet, både i, og i tilknytning til, virksomhetene. Forslaget fra departementet adresserer feil problem. Problemet har lenge vært at det er for *enkelt* å etablere seg i bransjen, ikke at det er for vanskelig, slik det argumenteres for i forslaget om å fjerne loven. Nettopp derfor er serveringsloven viktig og bør forsterkes – ikke forkastes. Ifølge Fafos rapport om utelivsbransjen (2014) er det flere eksempler på aktører som systematisk bryter lover og regler, og som skaper vanskeligere konkurransevilkår for de seriøse virksomhetene som også preger bransjen¹. Denne situasjonen blir ikke bedre av at terskelen inn i bransjen senkes.

Gjennomgående i høringsnotatet vektlegges bransjens egne ønsker og synspunkter på regulering, samtidig som det er svært lite fokus på erfaringer fra kontrollmyndighetene. Actis mener dette er uheldig. Det er en sterk tradisjon i Norge for at alkoholpolitikk handler om helse og hensyn til fellesskapets trivsel og trygghet framfor hensyn til næring. Det er viktig at dette prinsippet ikke svekkes. Alkohol er ikke en ordinær vare, fordi alkoholkonsum påfører individ og samfunn store skader og kostnader. De viktigste virkemidlene vi har for å begrense konsumet, og dermed skadene, er regulering av tilgjengelighet og pris.

Argumentet for å fjerne loven er påstander om at den ikke virker etter hensikten. Serveringsloven bør forbedres, for i større grad å bidra til en god samordning av regelverket for bransjen, men svaret er definitivt ikke å fjerne loven. Actis mener det er behov for en særregulering av serveringsbransjen, spesielt med tanke på målsetningen om et trygt uteliv.

Mina Gerhardsen
Generalsekretær, Actis

¹ <http://www.faf.no/images/pub/2014/20349.pdf>